

Lesbrief

Titel: Wie is de baas?

Schrijver: Arwen Kleyngeld

Illustrator: Melanie Drent

Uitgever: Luitingh-Sijthoff

Aantal bladzijden: 160

Geslacht vanaf: 9 jaar

Doelgroep: groep 6-7-8

Thema: kennismaken met politiek op een toegankelijke manier

Leerdoelen:

- Leerlingen snappen dat politiek overal is (van schoolplein tot wereldpolitiek).
- Leerlingen leren hoe beslissingen worden genomen in Nederland en daarbuiten.
- Leerlingen leren kritisch nadenken en een eigen mening vormen.

Over Wie is de baas?

Politiek lijkt soms ingewikkeld en ver weg, maar in werkelijkheid gaat politiek ook over heel gewone dingen: je boterham, het schoolplein of vuurwerk. In dit boek ontdekken kinderen hoe beslissingen worden genomen in Nederland en daarbuiten.

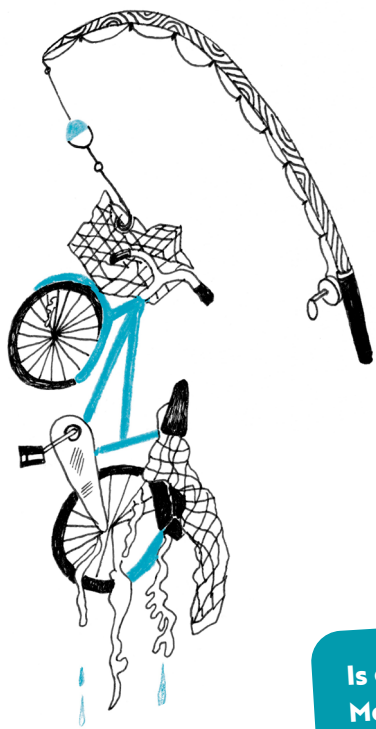

Introductie

- Vertel dat jullie een interessant en grappig boek over politiek gaan lezen. Laat het omslag zien en vraag de kinderen wat ze zien. Herkennen ze dingen? Wat herkennen ze?
- Lees de introductie 'Een plek waar niemand de baas is' voor. Leerlingen worden nu nieuwsgierig naar politiek.

Lezen

Leerlingen kunnen zelfstandig het boek lezen. Omdat het losse stukjes zijn, kun je ook de hoofdstukken kiezen die je interessant vindt of die gaan over een bepaald onderwerp waar je met de klas over zou willen praten.

Opdracht 1

Lees het fragment voor op pagina 18, 'Een modderig schoolplein'. Vraag aan de leerlingen of dit politiek is. Waarom?

Opdracht 2

Laat kinderen hoofdstuk 2 uit het boek lezen. Doe daarna een quiz met de leerlingen met kaartjes in de kleuren geel, oranje, paars, groen en blauw. Bespreek de antwoorden met de klas.

**Is er in Nederland stemplicht?
Moet je komen bij verkiezingen?**

- a. Ja (oranje)
- b. Nee (paars)
- c. Soms wel, soms niet (blauw)

Wat is belangrijker? De Eerste Kamer of de Tweede Kamer?

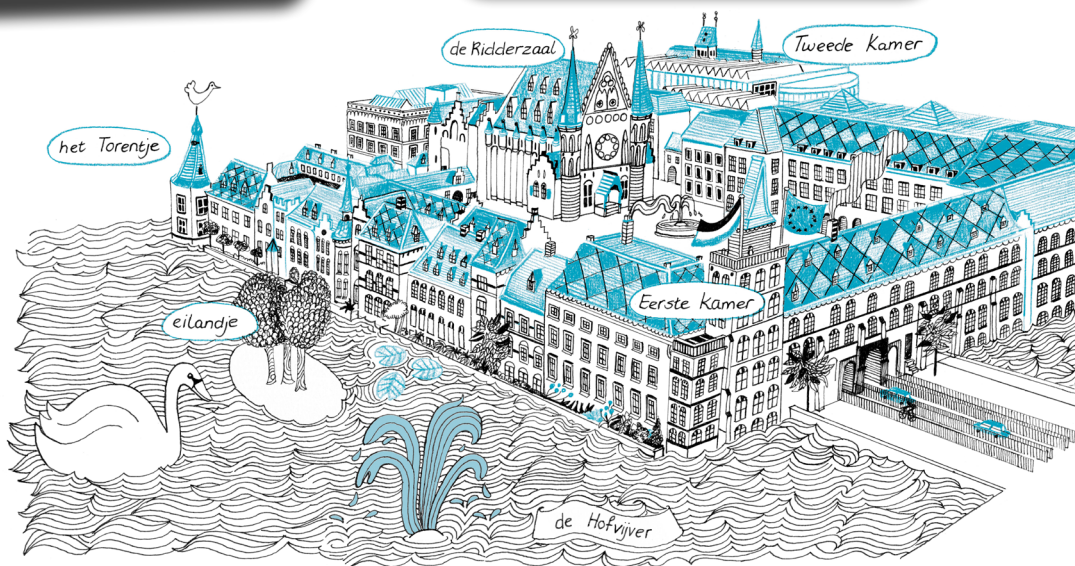
- a. De Eerste Kamer (paars)
- b. De Tweede Kamer (groen)
- c. Allebei even belangrijk (blauw)

Wie werkt er in het Torentje?

- a. Niemand (paars)
- b. De minister-president (groen)
- c. De koning (oranje)

Wie is de baas in Nederland?

- a. Alle mensen (geel)
- b. De koning (oranje)
- c. De minister-president (groen)
- d. De Tweede Kamer (blauw)

Opdracht 3

In het boek staat in elk hoofdstuk een gebouw beschreven. Maak een woordweb. Schrijf elk gebouw in het midden van een vel papier en zoek woorden die bij het gebouw horen (bijvoorbeeld het land dat erbij hoort, waarom het gebouw belangrijk is, wie erin zit).

Opdracht 4

Lees het stukje voor over een TikTok-verbod (hoofdstuk 3, pagina 48).

Maak groepjes van vier. Bespreek in elk groepje de vraag waarom een land zich druk zou maken over een app. Verdeel de groepjes in tweetallen en vraag ze een nieuwe krantenkop te bedenken over dit onderwerp. Bijvoorbeeld: 'Minister zegt: TikTok is te gevaarlijk' of 'Kinderen boos: TikTok blijft toch!' Optioneel: knip de woorden uit oude kranten en laat ze hun kop ook echt maken. Presenteer de krantenkoppen klassikaal.

Opdracht 5

Lees samen het stuk over de Franse Revolutie (hoofdstuk 4, pagina 78-79).

Vraag aan leerlingen waarom mensen boos waren. Wat wilden ze veranderen? Verdeel kinderen in groepjes van vier. Laat ze een strip van vier plaatjes tekenen waarin ze een minirevolutie laten zien (bijvoorbeeld: op school is er nooit meer pauze > kinderen komen in opstand > er komt een stemming > iedereen mag weer pauze houden). Het groepje bespreekt samen welke minirevolutie het vormgeeft. Elke leerling tekent één plaatje/fase daarvan.

Opdracht 6

Kies een van de volgende stellingen uit en laat leerlingen in groepjes bedenken of ze voor of tegen zijn. De voorstanders lopen naar de ene hoek. De tegenstanders naar de andere hoek. Vervolgens kun je met de klas bespreken waarom ze die keuze hebben gemaakt.

- Het is goed dat telefoons verboden zijn in de klas.
- Vuurwerk afsteken zou verboden moeten worden.
- Er moet een leeftijdsgrens van 16 jaar komen voor sociale media, zoals Snapchat en TikTok.

Leg uit dat deze onderwerpen ook in de echte politiek worden besproken.

Opdracht 7

Lees het fragment over meisjes naar school en mensenrechten (hoofdstuk 8, pagina 150-151).

Vraag aan de klas wat vrijheid voor hen betekent. Maak een A3-papier en schrijf daar groot de kop: 'Vrijheid is voor mij...'. Laat leerlingen op een post-it het antwoord invullen (schrijven of tekenen) en plak die op het papier. Hang de poster op in de klas.

Opdracht 8

Maak een WhatsApp-bericht, Instagrampost of TikTok waarin je een tip geeft aan de regering over een belangrijk probleem.

Extra opdracht voor plusklas (meer- en hoogbegaafden):

Laat leerlingen de pagina's lezen over politieke stromingen (hoofdstuk 5, pagina 90-99).

Hang A3-vellen waarop de verschillende politieke stromingen staan op verschillende plekken in de klas. Laat leerlingen in groepjes langs de vellen lopen en opschrijven wat er volgens hen bij die stroming hoort (bijvoorbeeld bij welk land je het ziet, hoe de verdeling van welvaart is, wie de baas is).

Laat elke twee tot vijf minuten een belletje gaan waarin de groepjes doorlopen naar het volgende vel en kunnen aanvullen wat het vorige groepje heeft geschreven.

